

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
НАЦИОНАЛНИЯ ИНСПЕКТОРАТ
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
(2020 – 2022 г.)

АКТУАЛИЗИРАНА КЪМ

01.03.2020

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

I. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

1. Тенденции в секторната политика
2. SWOT анализ

II. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ В РАЗВИТИЕТО НА НИО 14

1. Приоритетни направления 15
2. Цели и мерки за постигането им 16

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 21

IV. РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

V. МОНИТОРИНГ, ОТЧИТАНЕ И ОЦЕНКА

ВЪВЕДЕНИЕ

Дейността на Националния инспекторат по образованието е динамична и търпи промени съобразно промените и специфичните особености на външната среда, политическите, социалните, икономическите и технологични фактори, новите политики за работа, промените в нормативната уредба, предстоящото формиране на ключови предизвикателства и политики за новия програмен период 2021-2027.

През изминалия период от действието на Стратегията, екипът на Националния инспекторат по образованието осъществява целенасочени и последователни действия в изпълнение на приоритетите и стратегическите цели. Поставен е акцент към създаване и развиване на лидерска общност, която успешно управлява промените, възползва се от възникналите възможности и намалява възможните рискове. Непрекъснатите дейности и действия за развитие на иновативното и прогресивното образование чрез оценка на качеството и даване на насоки за подобрения, дават увереност на екипа от инспектори за правилния фокус на дейностите за постигане на желаните резултати.

[Доклад за изпълнението на Стратегията 2018-2020](#)

Настоящата **Стратегия за развитие на Националния инспекторат по образованието** е съобразена с основните стратегически документи на национално ниво, които задават нови посоки и приоритети в работата на държавната администрация за осигуряване качество на предучилищното и училищно образование.

Референтни документи:

1. Програма за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021г.
2. Национална програма за реформи - цел за устойчиво развитие 4 „Качествено образование“.
3. Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030, одобрени с Решение № 33 на Министерския съвет от 20 януари 2020 г.
4. Закон за предучилищното и училищното образование, Закон за професионалното образование и обучение и подзаконовите актове към тях.
5. Стратегически документи за развитие на предучилищното и училищното образование:
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2015-2020,

- Стратегия за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020 г.)
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020)
- Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020 г.
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 година
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции 2019-2030

Управление на качеството

Управление на качеството съгласно ЗПУО е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения в работата на детските градини и училищата.

Под **качество** разбираме съвкупност от характеристики на образователния процес, които водят до реализация на целите и политиките, свързани с:

- нивото на знания, умения и компетентности на учениците;
- степента на развитие на личностните качества и социалните компетентности;
- удовлетвореността на потребностите на обществото, родителите и учениците.

Оценка на качеството е процес, чрез който се определя степента на съответствие на резултатите от обучението, свойствата на образователния процес и ресурсното му осигуряване в контекста на държавните образователни стандарти: качеството на резултатите, качеството на функционирането (процесите), качества на условията, който да гарантира по-високи и устойчиви резултати.

Области за оценка на качеството

Областите за оценка на качеството (инспектиране) на детската градина и училището, за които се разработват критерии, индикатори и скали за оценка са

образователен процес и управление на институцията. При оценката на качеството се отчита и влиянието на факторите на средата.

Областта **образователен процес** включва: преподавателската и възпитателската дейност; оценяването на резултатите от обучението, като се отчита индивидуалният напредък на всяко дете; подкрепата на децата със специални образователни потребности; взаимоотношенията между педагогическите специалисти и децата или учениците; превенцията срещу отпадане от системата на образованието.

Областта **управление на институцията** включва: управление на финансовите средства; управление на човешките ресурси; професионални умения и компетентности на педагогическите специалисти; взаимодействие със заинтересованите страни; управление на физическата среда.

С приемането на ЗПУО и Държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование (2015-2019 г.) две са областите на основни промени, свързани с развитие и подобряване на качеството, които се очаква да бъдат разработени, осъществени и развити:

- Създаване на институционална автономност и организационни рамки, развитие на детските градини и училищата, основано на самооценка, които да им позволят да подобрят основните резултати от дейността си.
- Създаване на система за външно оценяване на качеството, която е съобразена с по-голямата автономност и отговорности на училищата и е в съответствие със световните тенденции за осигуряване на качеството.

Европейските страни прилагат различни системи за оценка на качеството, най-общо групирани в три вида: управление на качеството съгласно определен модел, управление на качеството, регламентирано със специални стандарти, закони и други нормативни актове, а в повечето европейски страни дейността на училищата се оценява от специализирани професионални структури - инспекторати.

Националният инспекторат по образованието има своята съществена роля в процеса на подобрения и иновации за осигуряване на качеството на образование в системата на предучилищното и училищното образование

Потребители, към които са насочени предоставяните от НИО продукти

Мисия: Инспектирането - инструмент за позитивна мотивация при повишаване качеството на образованието

Визия: Утвърждаване на НИО като новаторска, мотивираща, креативна, позитивна държавна администрация за подкрепа, развитие и устойчивост на процесите за осигуряване качеството на предоставеното образование за успешна реализация на децата и учениците.

В изпълнение на своята мисия и визия основната задача на Националния инспекторат по образованието е да координира и направлява обществените усилия за по-добро качество на образованието, което да осигури успешна реализация на подготвени за пазара на труда кадри. Администрацията изпълнява функция по инспектиране на детските градини и училищата, като осъществява дейност по изготвяне цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното от детската градина или училището образование в определен момент на дейността им и определяне на насоките за подобряване на качеството на образованието (Правилника за устройството и функциите на Националния инспекторат по образованието, приет с ПМС № 36 от 13 Март 2018 г., обн. ДВ. бр. 24 от 16 Март 2018 г., изм. ДВ. бр. 2 от 7 Януари 2020 г.)

С оглед на изпълнените ключови дейности в развитието на НИО и в отговор на новите предизвикателства пред управлението на качеството на образованието е необходимо Стратегията за развитие на НИО да се актуализира и разшири, като включи и нови мерки в следните области:

1. Актуализация на приоритетните направления в работата на Националния инспекторат по образованието в посока утвърждаването му като институция, развиваща качеството на образование в системата на предучилищното и училищното образование.
2. Актуализиране и разширяване на специфичните цели на НИО.

I. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

1. Тенденции в секторната политика

Образователните системи в 21 век се намират в етап на промяна, предизвикана от ясно наблюдаващото се противоречие между изпреварващото развитие на обществените системи и изоставащите образователни такива. Това поражда бурно развитие на педагогическата наука, което се опира на съвременните тенденции в науките за човека. Образователните лидери се обръщат към нови подходи, базирани на идеите за свободно развитие на личността и нейната педагогическа поддръжка, като Монтесори и Валдорфска педагогика, демократично учене, STEAM образование, образование в предприемачество, сугестопедия. Приоритетите в осигуряването на качество на образованието са насочени и към осигуряване на подходяща и позитивна образователна среда: съвкупност от условия, фактори и елементи, гарантиращи ефективно протичане на образователния процес и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на системата на предучилищното и училищното образование. Приоритет на образователната система са и компетентностите на педагогическите специалисти, въвеждането и развиването на иновативни практики, развиване на специфични компетентности, свързани с гражданското, екологичното, здравното и интеркултурното образование, фокус към всяко дете и ученик и подкрепа на личностното им развитие и т.н. Те са свързани с повишената отговорност на детските градини и училищата за осигуряване на качествено образование, прилагайки приоритетите и политиките съобразно специфичните особености на институцията. В образователните системи се забелязва засилване на изискването за лична отговорност, което засяга взаимоотношенията между индивида и образователната институция – училището или детската градина. Наблюдава се и пренасочване от процесите на контрол на образователната система към консултиране за подпомагане подобряването на резултатите.

Политиката в сферата на образованието и обучението, формулирана в приоритета “Образование и умения” на [Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030](#), одобрени с Решение № 33 на Министерския съвет от 20 януари 2020 г. обхваща всеки един от етапите на развитието на личността, следвайки принципите на учене, които са ориентирани към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на креативна мисъл, увеличавайки способностите на хората за своевременна адаптация към технологичната трансформация и произтичащите промени в пазара на труда. За преодоляване на слабостите по отношение на качеството на предоставяната образователна услуга, осъществяваната реформа в образователния сектор продължава при засилване на фокуса върху усвояване на ключовите компетентности за учене през целия живот (включително цифрови, езикови, социални) от ранна възраст и същевременно с това – към формиране на ценности. Важни акценти в тази връзка са както придобиването на функционална грамотност, на релевантни (интер)дисциплинарни и практически ориентирани знания и умения, така и развиването на творческото и критично мислене, на отговорност и умения за решаване на проблеми, на гражданска ангажираност. Качеството на образованието изисква образователна свобода въз основа на ясни стандарти, но с редовна отчетност за постигнати резултати.

Създадената в изпълнение на чл. 274, ал. 1 от Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО) администрация – **Национален инспекторат по образованието** (ПМС № 36 от 13 март 2018 г.), юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерския съвет - изпълнява стратегическата задача да координира и направлява обществените усилия за по-добро качество на образованието за повишаване на качеството на човешкия капитал, чрез формирането на високо образовани, иновативни и активни личности, способни да се реализират успешно като професионалисти и граждани и така да допринасят за личното си благоденствие и устойчивото развитие на всички социални сфери.

Националният инспекторат по образованието е призван да надгражда предприетите промени и реформи в системата на предучилищното и училищното образование, като се съсредоточава върху постигнатите добри практики и търси силните страни в дейността на институциите от системата на предучилищното и училищното образование. Едновременно с това се фокусира върху недостатъчно ефективни практики и подпомага подобряването им.

Развива формите за подкрепа като супервизия, консултиране, диалог и помощ за подобряване на качеството на образование. Новата форма - инспектиране предоставя възможност за поставяне на акцент върху целите на образованието, за да даде насоки за планиране и прогнозиране на ефекта от осъществяваните образователни услуги, за мултиплициране на добри практики и осъзнаване на неефективни подходи и корекция.

2. SWOT АНАЛИЗ

SWOT анализът има за цел да представи актуалното състояние на процеса на инспектиране, неговите предимства (силни страни), установени недостатъци (слаби страни), както и възможностите (какво би могло да се подобри или избягва) и препятствията (заплахите), които съществуват при подобряване и усъвършенстване на процеса на инспектиране след отчетения период на дейност на Националния инспекторат по образованието.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Приети нормативни документи на национално ниво, които осигуряват дейността по оценяване на качеството (инспектиране): Закон за предучилищното и училищното образование; Наредба №15 за инспектирането на детските градини и училищата; Правилник за устройството и функциите на НИО 2. Разработени вътрешноинституционални документи 3. Сформиран екип от инспектори в НИО с компетентности за обективно и позитивно оценяване на институциите от системата на предучилищното и училищното образование. 4. Разработена Рамка за инспектиране и инструментариум за инспектиране: критерии, индикатори, скали за оценяване, въпросници за обратна връзка 5. Разработена и внедрена Електронна система за управление на инспектирането. 6. Проведено пилотно инспектиране през учебната 2018/2019 г. и създадена възможност за въвеждане на независима експертна обективна външна оценка на качеството. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ограничения в бюджета на НИО като второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на образованието и науката 2. Недофинансиране на дейностите по инспектиране, в съответствие с чл. 273, ал. 3 от ЗПУО 3. Липса на единна система за самооценка на качеството на образование на ниво детска градина и/или училище

<p>7. Прозрачност и публичност на процеса на инспектиране</p> <p>8. Разработена и непрекъснато усъвършенстваща се система на обучение на кандидати за външни инспектори съобразно предизвикателствата на външните фактори и динамиката на развитие на образователната среда</p> <p>9. Обучени външни инспектори, получили удостоверение</p> <p>10. Стартиране на същинско инспектиране през 2019/2020 г.</p> <p>11. Членство в Асоциацията на националните и регионалните инспекторати по образованието в Европа (SICI)</p>	
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Използване на информация от МОН и регионалните управления на образованието за усъвършенстване процеса на инспектирането 2. Обмяна на информация, опит и практики с инспекторатите от SICI 3. Усъвършенстване на механизма за непрекъснатата обратна връзка с институциите от системата на предучилищното и училищното образование, външните инспектори и др. 4. Разработване на национални, регионални и/или местни програми/проекти за повишаване на качеството на образованието въз основа на анализа от проведените инспекции 5. Използване на резултатите от инспектирането като възможност за подобряване на процеса на управление на качеството в образователните институции 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липсва държавен образователен стандарт за управление на качеството в институциите (отменена Наредба №16 от 08.12.2016 г. за управлението на качеството в институциите). 2. Съществуващата система за оценка на качеството в институциите е непълна - фокусирана само върху външното оценяване (НВО и ДЗИ и оценка от инспектирането), а самооценяването в детските градини и училищата е отложено във времето. 3. Не са разработени механизми за стимулиране на детските градини и училищата, които осигуряват високо качество на образованието или такива за подкрепа на институциите, които имат необходимост от подобрения. 4. Липсва на актуални изследвания на въздействието

	<p>и резултатите от оценката качеството на образованието</p> <p>5. Затруднения, наложени от времевите рамки за инспектиране на институциите според изискванията на ЗПУО</p> <p>6. Непредвидени фактори, които довеждат до голям брой неучебни дни в училищата или спиране на образователния процес в детските градини и затрудняват изпълнението на планираните инспекции</p>
--	---

SWOT анализът показва, че силните страни и възможностите пред Националния инспекторат са значително повече от слабите, които могат да бъдат преодолени чрез различни механизми. Един от тях е използването на обобщени резултати от цялостни и тематични проверки, информация за детски градини и училища с установени рискови фактори, които влияят на качеството на образованието. В тези случаи е удачно да се фокусират усилията на институциите на всички управленски нива с цел да се подпомогне процесът на подобряване на качеството. Приемането на Наредба за управление на качеството в изпълнение на ЗПУО би подпомогнало процеса на самооценка в образователните институции, а пълноценното използване на резултатите от инспектирането би послужило на образователните институции за идентифициране и корекция на неефективни подходи и политики в управлението.

Изводи от направения SWOT анализ:

Националният инспекторат по образованието изпълнява основната си цел и е необходимо да продължи да се утвърждава като институция, предоставяща независима, експертна и обективна оценка на качеството на образование в детските градини и училищата, да задълбочава сътрудничеството с участници в процеса на инспектиране и заинтересовани страни и да усъвършенства качеството на работа в самата институция.

II. СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА НИО

1. Водещи принципи при изпълнението на Стратегията

Ръководейки се от Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., основните цели на образованието, записани в Закона за предучилищното и училищното образование и политиките за открито, отговорно и експертно управление, по-широко участие на обществеността в управлението и партньорство в осигуряването на качествено образование, ръководните принципи в дейността на Националния инспекторат по образованието са:

- **Законност** - приоритет на изпълнението на държавните образователни стандарти в съответствие със задоволяването на специфичните потребности на децата/учениците и очакванията на родителите и обществото от осигуряване на качествени образователните услуги.
- **Отговорност** - надграждане на компетентностите за инспектиране и изграждане на капацитет в сферата на инспектирането.
- **Независимост и безпристрастност** на външната оценка на предоставяното качество на образованието, изразяващи се в: ясни критерии и индикатори за оценка; обективна оценка, основана на доказателства; независим фокус върху силните страни на институциите и върху насоките и мерките за подобряване; ясна отчетност на резултатите от оценката.
- **Осигуряване на високо качество** на работа на НИО чрез преглед и усъвършенстване на процеса на инспектиране и стандартите за инспектиране; непрекъснатата квалификация и усъвършенстване на компетентностите на инспекторите, самооценка по ясни правила и процедури (CAF).
- **Лоялност и подкрепа** - зачитане на правото за равен достъп до образование на децата и учениците, включително разпространение на добри практики, довеждащи до напредък на всички деца и ученици, идентифициране на причините за ниска успеваемост и бариери пред ученето, подкрепа на многообразието и специфичните технологии за учене при различни групи ученици (в риск, със специални образователни потребности, с увреждания) и т.н.
- **Публичност и прозрачност** - фокус към утвърждаване на имиджа на Националния инспекторат по образование като институция, която обективно оценява и подкрепя

развитието на качеството на образование в детските градини и училищата на територията на Република България.

- **Целенасоченост** - постигане на високо качество на образованието в детските градини и училищата чрез обективно и независимо външно оценяване и предоставяне на ясни и обосновани отчети за осигуреното качество на образованието в институциите
- **Партньорство** с институциите от системата на предучилищното и училищното образование, външни инспектори, инспекторати от други страни (SICI) и други заинтересовани страни за съвместна дейност, обмяна на опит и внасяне на подобрения в процеса на инспектиране.
- **Съгласуваност** за осигуряване на добра координация с всички заинтересовани страни.
- **Насърчаване на подходите за учене** през целия живот, учене един от друг, споделянето на опит, иновативни и високоефективни практики, на професионалния диалог в различен формат от експерти.
- **Гъвкавост** на работата на НИО при настъпване/констатиране на непредвидени обществени и обществено-икономически процеси да реагира чрез разширяване на предвидените цели и действия.

2. Приоритетни направления

Приоритет 1. Устойчиво лидерство в процесите за оценка и повишаване на качеството на предучилищното и училищно образование

Приоритет 2. Висока ефективност на процеса на инспектиране

Приоритет 3. Сътрудничество и партньорство за осигуряване на по-високо качество

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качество на предоставеното от детските градини и училищата образование за успешна реализация на децата и учениците

Приоритет 1 Устойчиво лидерство в процесите за оценка и повишаване на качеството на предучилищното и училищно образование

Специфични цели	Мерки
<p><u>Специфична цел 1.1.</u></p> <p>Утвърждаване на общото разбиране за качеството на образованието на всички участници в системата на предучилищното и училищно образование</p>	<p>Мярка 1.1.1: Експертно анализиране и оценяване на качеството на предоставяното образование в детските градини и училищата за формиране на образователни политики</p> <p>Мярка 1.1.2: Подкрепа за усъвършенстване на качеството на образование в детските градини и училища</p> <p>Мярка 1.1.3. Публичност на дейността на НИО</p>
<p><u>Специфична цел 1.2.</u></p> <p>Утвърждаване на НИО като институция, развиваща качеството на образование в системата на предучилищното и училищното образование и в своята дейност</p>	<p>Мярка 1.2.1: Осигуряване и развиване на качеството в дейността на НИО</p> <p>Мярка 1.2.2: Разширяване и усъвършенстване на компетентностите за оценка, осигуряване и управление на качеството на служителите в НИО</p> <p>Мярка 1.2.3: Периодично проследяване и оценка на въздействието на политиките и мерките за оценка на качеството, реализирани от НИО</p>
<p>Приоритет 2. Висока ефективност на процеса на инспектиране</p>	
<p><u>Специфична цел 2.1.</u></p> <p>Утвърждаване на модела за инспектиране като позитивна мотивация за предоставяне на качествено образование от образователните институции.</p>	<p>Мярка 2.1.1: Изграждане и усъвършенстване на компетентности за самооценка, осигуряване и управление на качеството в системата на предучилищното и училищно образование</p> <p>Мярка 2.1.2. Изготвяне на модел за оценка на влиянието на факторите на външната среда за</p>

	качеството на предучилищното и училищно образование
<u>Специфична цел 2.2</u> Осъществяване на периодична рефлексия на действащия модел за инспектиране	Мярка 2.2.1: Усъвършенстване на инструментариума за инспектиране в зависимост от променени условия на външната среда Мярка 2.2.2. Подобряване на обратната връзка за проследяване ефективността от провежданите инспекции в системата на предучилищното и училищното образование
Приоритет 3. Сътрудничество и партньорство за осигуряване на по-високо качество	
<u>Специфична цел 3.1.</u> Разширяване на партньорството с институциите от системата на предучилищното и училищното образование и заинтересованите страни	Мярка 3.1:1 Разширяване на мрежата от външни инспектори Мярка 3.1.2. Сътрудничество с регионалните управления на образованието като институции, изпълняващи методическа подкрепа на детските градини и училищата Мярка 3.1:3 Сътрудничество с органите на местно самоуправление и кметовете
<u>Специфична цел 3.2.</u> Съвместна дейност, обмяна на опит и внасяне на подобрения в процеса на инспектиране в партньорство с инспекторати от други страни (SICI) и други заинтересовани страни	Мярка 3.2.1: Координация и сътрудничество с международни партньори за обмяна на опит Мярка 3.2.2. Разширяване на участието в международни образователни мрежи и партньорства

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

<p>Приоритет 1. Устойчиво лидерство в процесите за оценка и повишаване на качеството на предучилищното и училищно образование</p>	
<p>Специфична цел 1.1. Утвърждаване на общото разбиране за качеството на образованието на всички участници в системата на предучилищното и училищно образование</p>	
<p>Мярка 1.1.1. Експертно анализиране и оценяване на качеството на предоставяното образование в детските градини и училищата за формиране на образователни политики</p>	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
<p>Проведени инспекции съгласно Годишния план на НИО, в т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Първични - Последващи - в зависимост от резултатите от инспекциите на детските градини и училища 	<p>Брой изготвени доклади от инспекции</p> <p>Дял на проведени инспекции спрямо планираните (анализ на причини за неизпълнение)</p>
<p>Проявена гъвкавост за преодоляване на рискови фактори в дейността на НИО: времеви ресурси, човешки ресурси, технически, технологични ресурси или фактори, произтичащи от външната среда</p>	<p>Брой апробирани различни видове/модификации и организация на инспекции</p>
<p>Предоставени оценка и насоки от инспекциите на директора на инспектираната детска градина/училище</p>	<p>Брой изготвени доклади от инспекции</p> <p>Дял на изпълнени насоки, дадени на институциите при инспекциите по данни от направени проучвания</p>
<p>Предоставени оценки и насоки от инспекциите на началника на съответното регионално управление на образованието</p>	<p>Брой изготвени доклади до РУО с информация в изпълнение на чл. ...ЗПУО</p> <p>Дял на институциите с установени нарушения спрямо общия брой инспектирани детски градини и училища за едногодишен период от време.</p>
<p>Предоставен анализ на министъра на образованието и науката за качеството на образованието в инспектираните институции</p>	<p>Брой анализи за качество на образованието в инспектирани институции и изпълнение на държавните образователни стандарти</p> <p>Брой изготвени предложения за образователни приоритети и политики</p>

Предоставен анализ на Министерския съвет за качеството на образованието в инспектираните институции	Брой изготвени анализи Брой изготвени предложения за образователни приоритети и политики
Мярка 1.1.2. Подкрепа за усъвършенстване на качеството на образование в детските градини и училища	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Даване на насоки и препоръки за конкретни действия на детските градини и училища за подобряване качеството на образованието	Брой доклади от инспекции
Обобщени добри практики за повишаване качеството на образованието, наблюдавани по време на инспекциите	Брой публикувани обобщени добри практики на интернет страницата на НИО
Мярка 1.1.3. Публичност на дейността на НИО	
Популяризиране на дейността на НИО	Брой публикации и съобщения на интернет страницата на НИО. Брой публикации в печатни или електронни медии Брой периодични актуализации на интернет страницата на НИО
Информиране на обществеността за ползите от процеса на инспектиране	Брой публикации в рубриката „ Знак за качество “
<u>Специфична цел 2.</u> Утвърждаване на НИО като институция, развиваща качеството на образование в системата на предучилищното и училищното образование и в своята дейност	
Мярка 1.2.1. Осигуряване и развиване на качеството в дейността на НИО	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Успешно приложен модел САФ за подобряване на дейността на НИО	Брой информационни единици за осигурена информираност и ангажираност на служителите към процеса по въвеждане на Модела САФ. Брой участия на всеки от служителите в изпълнение на дейностите (мерките) от плана за подобрене. Брой проведени периодични проучвания на удовлетвореността на служителите от работата им в администрацията.

Подобрено качество на дейността на НИО и постигнато усъвършенстване	Доклад-самооценка
Мярка 1.2.2. Разширяване и усъвършенстване на компетентностите за оценка, осигуряване и управление на качеството на служителите в НИО	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Подобрени компетентности на служителите от НИО чрез участие в обучения на Института за публична администрация	Брой проведени обучения съгласно личните планове за обучение на служителите Брой получени сертификати
Подобрени компетентности на служителите от НИО чрез участие във вътрешноинституционални квалификационни дейности	Брой проведени вътрешноинституционални квалификационни дейности Брой програми
Подобрени компетентности на служителите от НИО чрез участие в проектна дейност на	Брой разработени и спечелени проекти Дял на участвалите служители от НИО Брой приложени и мултиплицирани добри практики
Мярка 1.2.3: Периодично проследяване и оценка на въздействието на политиките и мерките за оценка на качеството, реализирани от НИО	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Осъществен вътрешен и външен мониторинг на проведени инспекции	Брой доклади от вътрешен мониторинг Брой доклади от външен мониторинг
Изготвени анализи на дейността на НИО	Брой анализи
Изготвени анализи по САФ	Брой анализи
Приоритет 2. Висока ефективност на процеса на инспектиране	
Специфична цел 1. Утвърждаване на модела за инспектиране като позитивна мотивация за предоставяне на качествено образование от образователните институции.	
Мярка 2.1.1: Изграждане и усъвършенстване на компетентности за самооценка, осигуряване и управление на качеството в системата на предучилищното и училищно образование	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Сътрудничество между институциите по конкретни причини или възникнали потребности, които се удовлетворяват с подкрепата на НИО	Брой новоизградени мрежи от институции с участието на НИО

Обменени практики и опит между детски градини и училища	Брой информационни единици за обменени практики и споделен опит
Мярка 2.1.2.	
Изготвяне на модел за оценка на влиянието на факторите на външната среда за качеството на предучилищното и училищно образование	
Очаквани резултати	Индикатори
Изготвен модел за оценка на влиянието на факторите на външната среда за качеството на образованието	Брой писмено разработени документи
Текущо анализиране на влиянието на факторите на средата върху качеството на образование	Брой анализи по общини и области
Специфична цел 2.	
Осъществяване на периодична рефлексия на действащия модел за инспектиране	
Мярка 2.2.1. Усъвършенстване на инструментариума за инспектиране в зависимост от променени условия на външната среда	
Очаквани резултати	Индикатори
Изготвен инструментариум за инспектиране, отговарящ на съвременните тенденции и политики (променени условия на външната среда, законодателна уредба или др. фактори)	Брой периодично актуализирани скали за оценяване, критерии, индикатори, формуляри за обратна връзка. Разработен и утвърден Наръчник за инспектиране. Разработено и утвърдено Ръководство за инспектори. Актуализирано Указание “Готови за инспекция”.
Ефективно планиране и управление на инспекциите. Осигурен оптимален обхват на инспектирани институции	Брой разработени и утвърдени критерии за подбор на детски градини/училища за включване в плана за инспекции. Брой годишни/месечни планове за инспекции Дял на обхванатите в инспектиране институции от всички със сходни характеристики
Мярка 2.2.2.	
Подобряване на обратната връзка за проследяване ефективността от провежданите инспекции в системата на предучилищното и училищното образование	
Очаквани резултати	Индикатори

Създаден инструментариум за обратна връзка	Брой разработени анкети Брой разработени въпросници за интервюта
Изследван ефект от проведените инспекции чрез осигурена обратна връзка	Брой проведени проучвания сред участниците в процеса на инспектиране (участници от институциите, инспектори от НИО и външни инспектори) Брой анализи удовлетвореността на участниците в процеса на инспектиране. Брой проведени проучвания за настъпили промени вследствие на осъществени инспекции.
Приоритет 3. Сътрудничеството и партньорството за осигуряване на по-високо качество	
Специфична цел 1. Разширяване на партньорството с институциите от системата на предучилищното и училищното образование и заинтересованите страни	
Мярка 3.1.1. Разширяване на мрежата от външни инспектори	
<i>Очаквани резултати</i>	<i>Индикатори</i>
Ефективно обучение на външни инспектори	Брой усъвършенствани програми за обучение на външни инспектори Брой приложени различни форми и организация на обучение (присъствени, онлайн) Брой проведени годишни срещи на външните инспектори Брой проведени специализирани обучения на външни инспектори, Брой разработени и утвърдени правила за обучение и оценка на външни инспектори
Разширени отговорности на външните инспектори	Брой самостоятелно изпълнени конкретни задачи
Поддържане на технологично усъвършенстван регистър на външните инспектори	Брой актуализации на базата данни за външни инспектори
Мярка 3.1.2. Сътрудничество с регионалните управления на образованието като институции, изпълняващи методическа подкрепа на детските градини и училищата	

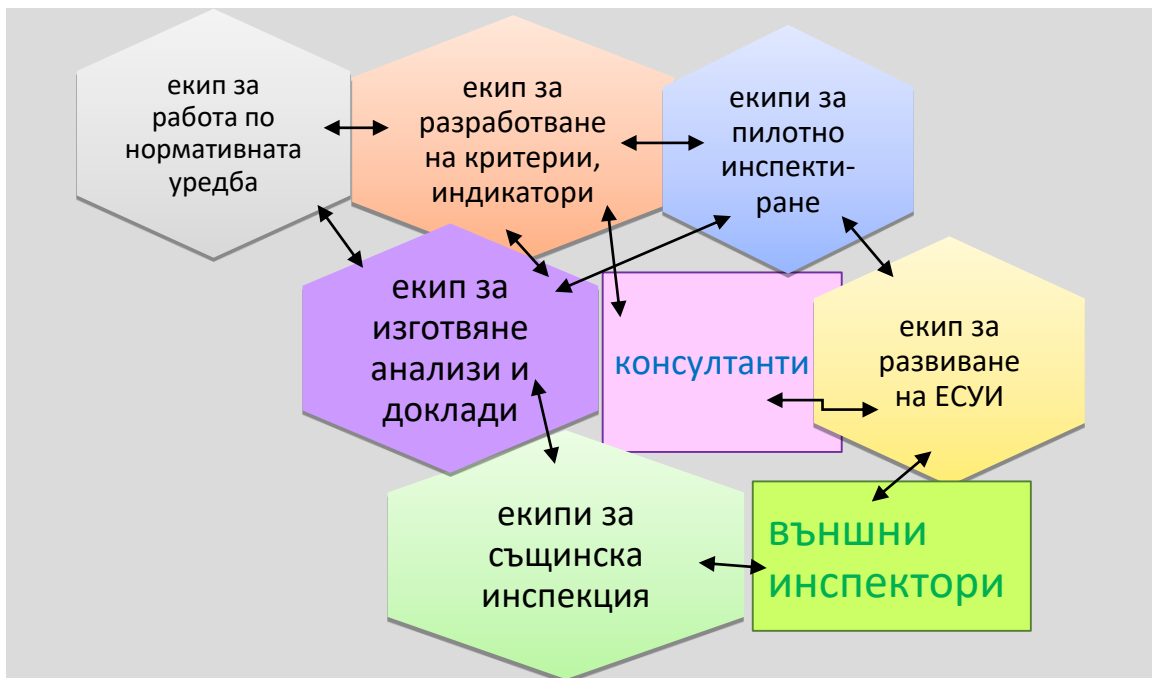
Създаден механизъм за обратна връзка за информиране на РУО за резултатите от проведените инспекции	Брой обратни връзки след прилагане механизма за сътрудничество и обратна връзка Брой проведени проучвания за ползата от дадените насоки в резултат на инспекциите за формиране на регионални политики за удъвършенстване на качеството на образование
Мярка 3.1.3. Мярка 3.1:3 Сътрудничество с органите на местно самоуправление и кметовете	
Създаден механизъм за обратна връзка за информиране на кметовете за резултатите от проведените инспекции в детските градини	Брой обратни връзки след прилагане механизма за сътрудничество и обратна връзка Брой проведени проучвания за ползата от дадените насоки в резултат на инспекциите за формиране на регионални политики за удъвършенстване на качеството на предучилищната подготовка
Специфична цел 2. Съвместна дейност, обмяна на опит и внасяне на подобрения в процеса на инспектиране в партньорство с инспекторати от други страни (SICI) и други заинтересовани страни	
Мярка 3.2.1. Координация и сътрудничество с международни партньори за обмяна на опит	
Ефективни партньорски взаимоотношения	Брой участия в работни срещи на SICI Брой участия в конференции или други форуми на SICI
Спореден опит и практики във форуми на SICI	Брой обменени добри практики между партньорите
Мярка 3.2.2. Разширяване на участието в международни образователни мрежи и партньорства	
Осъществено сътрудничество с други външни партньори	Брой предприети инициативи (програма)
Ангажирано и отговорно участие на служителите в проведени партньорски инициативи	Брой участия в семинари, конференции или други форуми, инициирани от НИО или външни партньори Брой изготвени презентации, доклади, съобщения

РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Целите, които поставя пред НИО настоящата Стратегия, попадат в областта на политиката на МОН за „Всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование“. Инспекторатът ще изпълнява дейността си в рамките на Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”.

Необходимите финансови ресурси ще бъдат осигурени със средства от държавния бюджет, приходи и средства от национални, европейски и международни програми и проекти и собствени приходи, формирани от заплащане на обученията за външни инспектори (чл. 3, ал. 2 от Правилника за дейността на НИО).

Бюджетните ограничения с цел оптимизиране държавната администрация не позволяват увеличаване на щатния персонал, като същевременно задачите, поставени пред новосъздадената администрация от ЗПУО са времеемки и ресурсоемки като служители и средства. Тази специфика налага в НИО да се осъществи мрежово управление на голяма част от планираните дейности. Мрежовото управление е процес на едновременен и комплексен анализ, контрол и оценка на времето, стойността и ресурсите, заложи в отделните дейности. Мрежовото управление изисква щателната подготовка и точна представа за средствата и времето на изпълнение на дейностите. За реализация на целите в НИО ще бъде приложен принципът на разпределение на дейностите по екипи, в които да бъдат включени голям брой външни експерти, за подпомагане реализацията на настоящата Стратегия.

Мониторинг и отчетност на изпълнението на стратегията

Приоритетите, целите и мерките на Стратегията за развитие на Националния инспекторат по образованието (2020-2022 г.) на оперативно ниво се изпълняват съгласно Годишен план за дейността на НИО, разработен за всяка календарна година.

Проследяването на изпълнението на Стратегията за развитие на Националния инспекторат по образованието и отчитането на постигнатите резултати се осъществява чрез мониторинг и анализ на изпълнението ѝ и изготвяне на отчет.

Мониторингът включва събиране и обобщаване на данни и информация в зависимост от очакваните резултати и съобразно планираните индикатори и доказателства. Анализът на данните дава информация за постигнатия ефект от осъществените мерки и дейности. Отчита постигането на очакваните резултати въз основа на изпълнението на индикаторите и събраните доказателства. В зависимост от постигнатия напредък според анализа, се изготвят насоки и препоръки за бъдещо развитие на администрацията по отношение на приоритети, цели и мерки за подобряване или обобщаване и развиване на добри практики.

Провеждането на мониторинг и анализ, и изготвяне на отчет на изпълнението на Стратегията за развитие на Националния инспекторат по образованието се осъществява всяка календарна година.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА 2020-2021 Г.

Планът за действие за 2020-2021 г. е разработен по цели, дейности, конкретни срокове и отговорни лица (дирекции) в Годишния план на НИО.